

Н.С. Акімова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.В. Топоркова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ ДЕБІТОРСЬКОЇ І КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Проведення контролю за достовірним відображенням дебіторської і кредиторської заборгованості у фінансовій звітності організацій є актуальною проблемою, оскільки для оцінки фінансового стану організації використовується категорія швидколіквідних активів, складовою частиною яких є дебіторська заборгованість, і категорія короткострокових пасивів, складовою частиною яких є кредиторська заборгованість. Контроль за рухом дебіторської заборгованості є одним з найважливіших чинників максимізації норми прибутку, збільшення ліквідності, кредитоспроможності і мінімізації фінансових ризиків. Правильно розроблена стратегія контролю кредиторської заборгованості дозволяє своєчасно і в повному об'ємі виконувати існуючі зобов'язання перед клієнтами, що сприяє створенню репутації надійної і відповідальної фірми.

Домагаючись підвищення ефективності діяльності, торгові організації прагнуть збільшити оборотність ліквідних активів, що відповідно підвищує господарські ризики. Господарські ризики організації представляють собою можливість втрати нею ліквідності і поява фінансових втрат, пов'язаних з внутрішніми і зовнішніми факторами, що впливають на діяльність організації.

Оцінка ризиків дебіторської та кредиторської заборгованості повинна здійснюватися внутрішнім аудитом за такими основними напрямками, представленими на рис.

На етапі планування аудиторської перевірки служба внутрішнього аудиту проводить тестування системи внутрішнього контролю з метою виявлення факторів ризику обумовлених особливостями застосовуваних процедурами контролю дебіторської і кредиторської заборгованості. Для з'ясування необхідних питань по порядку відображення дебіторської та кредиторської заборгованості, внутрішньому аудитору слід проаналізувати: дані про стан системи внутрішнього контролю; фінансову звітність; дані попередніх аудиторських перевірок; акти перевірок податкових органів; акти інвентаризації; провести бесіди зі співробітниками організації.

У ході цього дослідження ми розглянули приблизний перелік ключових параметрів, які істотно впливають на ефективність функціонування системи внутрішнього контролю та відповідно можуть бути використані службою внутрішнього аудиту для оцінки

факторів контрольного ризику дебіторської і кредиторської заборгованості.

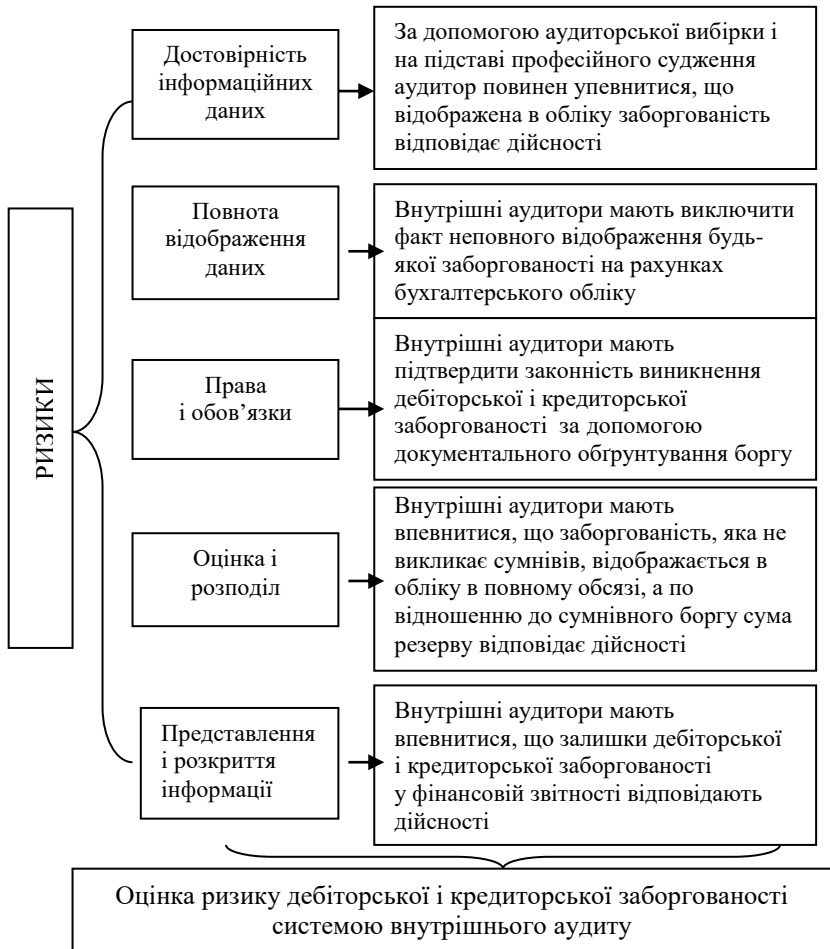

Рис. Оцінка ризиків дебіторської і кредиторської заборгованості системою внутрішнього аудиту

За результатами цієї процедури внутрішньому аудитору слід заповнити таблиці оцінки факторів контрольного ризику, зумовлені особливостями системи обліку і контролю.